

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, dn. 9 listopada 2004 r.

36651

RPO-446691-VI/03/BP

Pan
Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-950 WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze,

Pozwalam sobie przedstawić Panu Ministrowi ponownie sprawę, z którą zwracałem się do Ministra Finansów - Andrzeja Rączko w dniu 25 marca 2004 r. Pismem tym zwróciłem się o dokonanie urzędowej interpretacji stosowania przepisów podatkowych w kwestii związanej z trybem rozliczania przez podatników nadwyżki podatku naliczonego nad należnym za miesiąc grudzień 2000 r.

Ze stanowiskiem przedstawionym przez Panią Elżbietę Muchę -Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów w piśmie z dnia 27 maja 2004 r. (Nr PP5-8111-4/242/2004/IN/BM6-4023) nie mogę się zgodzić.

W piśmie tym stwierdzono, że do rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług dokonywanych po 1 stycznia 2001 r., tj. po wejściu nowego brzmienia art. 21 ust. 4 wprowadzonego ustawą z dnia 17 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 105, poz. 1107) - nie można było stosować przepisów, które przestały funkcjonować z dniem 1 stycznia 2001 r. Ponadto, iż

rzekomo ustawa została opublikowana w dniu 30 listopada 2000 r., w związku z tym zapewniła podatnikom odpowiedni czas na zapoznanie się z nowymi regulacjami.

Pani Elżbieta Mucha - Podsekretarz Stanu w podsumowaniu stwierdziła, iż „problem ten w zasadzie dotyczył wyłącznie rozliczenia za grudzień 2000 r., (...) a także wejścia w życie z dniem 1 maja 2004 r. nowych przepisów w zakresie podatku od towarów i usług, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535), (...) nie wydaje się, aby w chwili obecnej występowała jakakolwiek zasadność wydawania interpretacji urzędowej, potwierdzającej tę zasadę”.

W ocenie Rzecznika sprawa jednak nie jest tak oczywista, jak przedstawiono ją w odpowiedzi Ministerstwa Finansów.

Słuszne staje się powołanie wyroku siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 sierpnia 2003 r. (sygn. akt FSA 1/03), który w kwestii zastosowania właściwych przepisów dotyczących trybu rozliczania nadwyżki podatku naliczonego nad należnym za miesiąc grudzień 2000 r. wskazał co następuje:

„... Skarżący uzyskał prawo do obniżenia podatku należnego za grudzień 2000 roku w oparciu o faktury wystawione i otrzymane w grudniu 2000 roku. Poza sporem pozostaje, że deklaracja podatkowa (złożona 25 stycznia 2001 r.) jest oświadczeniem podatnika o wysokości podstawy opodatkowania oraz wartości podatku należnego do wpłaty na konto urzędu skarbowego. Oświadczenie to ma walor informacyjny i stanowi zestawienie wymaganych prawem danych. Ponieważ informacje te dotyczą zawsze okresu poprzedzającego sporządzenie deklaracji podatkowej, to stanowią one opis zdarzeń powodujących skutki podatkowe w określonym ustawą przedziale czasowym. Stąd też deklaracja musi być „wykonywana” według prawa obowiązującego w okresie, w którym powstały czynności rodzące obowiązek podatkowy (por. wyrok NSA z dnia 18 marca 2003 r. sygn. akt III SA 2152/01, Monitor Podatkowy 2003, Nr 7, poz. 38).

Konsekwencją tych rozważań musi być zatem konstatacja, że do oceny, jakie prawo winno mieć w sprawie zastosowanie (obowiązujące do końca 2000 r., kiedy to konkretyzował się dla podatnika obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług, czy też - obowiązujące od dnia 1 stycznia 2001 r. - kiedy wystąpił on o zwrot różnicy podatku, składając deklarację VAT-7 i jej korektę i gdy organy podatkowe o tym zwrocie orzekały) - miarodajnym może być wyłącznie stan prawny obowiązujący do dnia 31 grudnia 2000 roku, a zatem w sytuacji gdy w miesiącu powstania obowiązku podatkowego w podatku od towarów i usług obowiązywał inny stan prawny niż w miesiącu, w którym podatnik złożył deklarację VAT-7 należy stosować przepisy obowiązujące w czasie, którego deklaracja dotyczyła.

Każda inna interpretacja, w szczególności zaś taka, która legła u podstaw zaskarżonej decyzji, prowadziłaby w efekcie do naruszenia jednej z naczelných zasad państwa prawnego - zasady niedziałania prawa wstecz”.

Dlatego też ponownie zwracam się do Pana Ministra o dokładne zbadanie przedmiotowej sprawy i zajęcie stanowiska, z uwzględnieniem wskazanego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego. Dążenie bowiem do zapewnienia jednolitego stosowania prawa podatkowego przez organy podatkowe należy do podstawowych obowiązków Ministra Finansów.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich